

Rector Et Senatus Academiae Ienensis L. S. D. : Utinam omnes, qui nobiscum literarum caussa versantur, meminissent illud Paulli in 1. ad Thessal. cap. 4. In hoc sitis ambitiosi, ut quiescatis, & faciatis proproa, & operemini manibus vestris ... P. P. die 6. Septembr. A. O. R. 1618

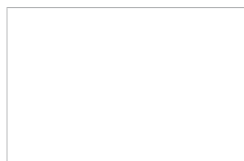
Ienae

Phil 2° 00268/02 (219)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00006965

urn:nbn:de:urmel-9987f489-b6e3-45c6-bd40-d4305338330d0-00006265-14

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

urn:nbn:de:urmel-9987f489-b6e3-45c6-bd40-d4305338330d0-00006265-14

RECTOR ET SENATUS ACADEMIÆ JENENSIS L. S. D.

Vtinam omnes, qui nobiscum literarum causâ versantur, meminissent

illud Pauli in I. ad Thessal. cap. 4. In hoc sitis ambitiosi, ut quiescat, & faciat propria, & operemini manibus vestris. Utinam sibi dictum putent illud Seneca. Non emas quod opus est, sed quod necesse est. Utinam semper in memoriâ atque pectore circumferrent illud Ecclesiastæ cap. 1. in multâ sapientiâ multa indignatio. Hac enim circumspectio, quæ nos minime advocat à rebus scitu dignis, sed tantum à supervacaneis abstrahit: si uteremur: minus & reipublice detrimenti, & scholis odii, & nobis periculi eramus attracturi. At verò cum plurimè ex ordine Scholasticò faldent, cum vel malè, vel nihil, quæ Seneca est querela, agere pergant, cum denique nihil minus quàm Spartam sibi commissam ornare, soleant: facere non possumus pro eis, quam civibus Academiæ nostræ debemus, fide, quin paucula jam moneamus, quæ à *παρρησίας* ad *ἡσυχίαν*, & ab *ἡσυχίαν* non necessariis ad *ἰδιώματα* retrahere nos possint: neque dubitamus, quin remedia, quæ maximè dolorem pariunt, inprimis si feramus illorum mortuunculas, saluta- ria nobis sint futura. Et primò quidem haud ignoramus, exercitia & *ὑγιεινά* corporum, sed liberalia & moderata, non esse prohibenda. Scimus velle Aristotelem, ut adolescentes ingenui non literis tantum sed etiam Musicis, sed picturæ, sed palestræ dent operam. Verum hujus artis gladiatorie tanta nobiscum cepit esse immoderatio, tantus abusus: ut vix quidquam sit, quod adolescentibus rerum impericiis, sed ut videri cupiunt, animosis certiorum exitio & celeriori esse possit. Abducuntur à literarum studiis, tempus & ætatis florem malè perdunt, sumus in magistrorum suos quàm mercedem, quàm donaria, & quotidianas in compositiones maximas faciunt, implican- sa, & cicatricibus obsita domum referunt, & denique fallunt hospitibus fidem, & his propè omnibus, quibus debitis honestis obstricti sunt. Quid verbis opus? nulla sentina sed mala tantum, quæ hos comitantur agones, leviter attingimus. Deinde verò non pauculi sunt numero Studioforum, qui jactandis misilibus ignitis ludunt, & faces ab similes Salmonæ, quo de Virgilius lib. 6. *Æneidos*:

Vidit & crudelis dantem Salmonæ pennis

Dum flammas Jovis, & sonitus imitatur olympi.

Hanc fabricam ignariorum fomitum, has faces, & fumè tædis lumina magnatibus, licet impensis nunquam respondeant, haud invidemus: sed eas hujus esse loci, & hujus temporis diserte negamus. Nostrum est bonis literis hoc est sapientiæ, virtuti, & eloquentiæ dare operam, quarum si fundamenta probe locentur, postmodum alia, si res & occasio ferat, *επιπλέον* facile superstruere possumus. Neque tamen probamus hominum quorundam malè feriatarum & plebe intemperiem, qui nuper admodum incondus est, ita morum quoque corruptelæ quotidie magis magisque fructantur, & passim adolefcunt. Deferuntur ad nos quæle gravissimæ de Studiofis quibusdam, & illis etiam vicinos in pagos excurrant, & ad ea loca, quæ his ab infestationibus libera & immunia esse voluerunt Illustriissimi nostri Principes: neque vereantur inter ipsas villas, & eas stramine contextas sua exonerare tormenta, non sine plurimis & periculis & incommodis. Hanc juris alieni usurpationem, & juvenilem temeritatem cum ferre diutius neque possint neque velint illi, quibus hoc datum negotii: amicè petunt, moneri Studiofam juventutem, ut his à conatibus desistant, & parcant sibi, parcant aliis, neque gravio- ris animadversionis necessitatem hanc in licentiam agrorum Ephoris, & custodibus publicis imponant. Aquisfima petitio, neque nupera & nova. Venatus & aucupia eorum ferè sunt oblectamenta, qui literis operam navare Scholasticam desierunt. Nostrum erat veram eruditionem in omni libellorum genere venari, aucupari morum honesta- tem, & gloriam nunquam intermorituram quasi piscari, quibus si quis occupationibus distineatur, certè tantum oci non habebit, ut ruri oberrare possit, & misillis passer- culis, aut parvis, aut picis & corvis infidias struere. Sub finem & hoc addendum, quod tamen non ad *παρρησίας* sed ad *ἡσυχίαν* referendum videtur. Esse feruntur nostri or- & avidos in ventres demergant tanta rapiendi libidine & audaciâ, ut costodiis neque diurnis neque nocturnis, quæ valde sumtuosæ sunt, arceri possint. Has injurias fieri non mirum est passim hortos jam negligi, nec amplius feri arbores, quæ altero profint seculo, cum dominorum labor sit & impensa, sed fructus ejusmodi raptorum, qui si adole- scentes artem furandi rectè discant, olim certò, si adoleverint, magnos in tolliones & laveriones ut evadant, necessum est. Hæc igitur omnia quæ diximus, cum indigna- sint ordine Scholastico, cū iniqua, cum indecora, cum & privatis singulis, & publicè omnibus damnosa: literariam juventutem paternè admonitam volumus, ut omnes dein- sciam exhibeant, periculum creent, vim afferant, sua tollant, sed studio virtutis & moderationis ac quærit bonas literulas, quæ præter culpam suam malè apud multos audire incipiunt, cohonestent & commendent, & hæc quidem faciant omnia virtutis amore potius ducti, quàm coacti metu poenarum, & illà mercede, quàm Phryges olim emendari solebant, quamvis hæc ne sit opus, Deum totò pectore veneremur & oremus. P. P. die 6. Septembr. A. O. R. 1618.

TTPIS STEINMANNIANIS,